
Høstprædiken - Prædiken til 14. S.e. Trinitatis

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Høstprædiken - Prædiken til 14. S.e. Trinitatis	4
14. s.e. Trin.	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Høstprædiken - Prædiken til 14. S.e. Trinitatis

14. s.e. Trin.

Prædikedag 14. s.e. Trin.

Prædikedato 13. september 1925

Prædiketekst Lukas 17,11-19

Prædiken ID P130925-01

Kilde KMF-nr. 14.20.07 (Mindeudgave Prædikener 34-37. Årstal 1925 usikkert)

HØSTPRÆDIKEN

Dér staar nu Jesus Kristus underlig tomhændet og hjælpeløs med sin gode Vilje og sit Mirakel. 10 Mennesker med den Helvedes Sygdom, Spedalskhed, havde han hjulpet, havde helbredt dem, saa de, saa sunde, som før de fik den haabløse Sygdom, var gaaet fra ham hen til Præsterne for at undersøges og faa Attest for, at de atter havde Lov til at omgaas Mennesker — smilende og lykkelig ved at have faaet Lov til at hjælpe og ved at have kunnet hjælpe — for Jesus var ikke den Mand, der lod være med at hjælpe, naar han kunde det — havde han staaet og set efter dem, da de straalende skyndte sig af Sted, staaet og nikket og smilet og tænkt: “Det vil ikke vare længe, før de kommer stormende igen for at gribe mine Hænder og knuge dem og takke mig” — og han glædede sig som et Barn til, at de skulde komme tilbage, helt forvissede om deres Sundhed, for han havde ingen større Glæde paa Jorden end at se ydmygt glade Mennesker om sig — og saa vilde han lære dem, hvorhen de skulde rette deres Taknemmelighed, for det var ham altid om at gøre aldrig at skygge for sin himmelske Far; lære dem at *aande* deres Tak op mod Herren, fordi al god og fuldkommen Gave kommer ned fra Lysenes Fader, og fordi man selv bliver stor af at mindes det og leve efter denne Erkendelse — ja, det vilde han lære dem, saa de skulde blive endnu mere jublende glade, og han vilde vise dem Guds Vej i deres Sygdom og Guds Vej i deres Helbredelse, saa de ikke blot vilde juble Tak for Helbredelsen, men naa saa særdeles meget længere frem, at de ogsaa kunde sige Tak for

Sygdommen, sige Gud Tak for, at han ikke havde glemte dem, men betænkt dem med sin Naade og skænket dem Spedalskhedens hæsle Rædsel. Ja, saadan vilde han tale til dem og sætte Kronen paa sit Helbredelsens Værk, naar de — og han smilte atter — om et Øjeblik kom tilbage.

Aah, Jesus Hjertekender dog, forstod du dig da saa lidt paa Mennesker? Var du saa forskellig fra os, at du ikke altid formaaede at regne med vor Glemsomhed, vor Tagen Livet med dets godt og ondt som en Selvfølge, vor Vanetilværelse og uendelige Afstumpethed over for Underet, det Største, — vort Hverdagsliv? — Er det en Historie, der forefaldt for afblegede Aartusinder siden i en fjern Provinsby i et ukendt Land, en Historie, der ikke rager dig og mig? Eller er det Historien om dig og mig? Var det dig, der faldt i en svær Sygdom, og ingen vidste, hvor det bar hen, og du kom dig og var ganske det samme Menneske som før? Er det mig, der overøses af Guds Naade fra Dag til Dag — der faar Lov til at aande hans friske Luft og se hans skinnende Sol over blaanende Bølger — er det dig, der har et Hjem, hvor en holder af dig og hjælper dig med at holde sammen paa Sagerne og klare Ærterne, dig, der har velskabte, frejdige smaa, som kommer dig trygt i Møde og kalder dig Far, kalder dig Mor — dig, der aldrig har været ude for den Fortvivlelse intet at have at stoppe i Munden paa dem — er det dig og mig, der Dag for Dag faar Livets Mirakel iskænket, og det spores ikke i en Tak fra vort Hjerte, i en redelig Vilje til at give Gud Æren, i en Lyst til at tjene ham og gøre det, han synes om — mod os selv, vort Hjem, vore Naboer, vort Land, de fattige? Er det dig maaske, der kommer i Kirken og gribes af dens Højtid og Stemning og gaar hjem og er lige det samme Menneske som før?

Ti blev helbredt, kun een kom tilbage. De ni løb hjem, til deres Geschäft, deres Hjem, deres Gaard. Paa dem havde Sygdommen været spildt, der kom ikke noget ud af den. De havde ingen Tanke og ingen Tak at vende opad, de skulde bare hjem, hjem til det gamle Liv — og der blev vel en Lykke og en Gensynsglæde, Mand og Kone faldt i hinandens Arme, Børn stod betuttede med Fingre i Munden og vidste hverken ud eller ind — og Naboerne kom til Kaffe, og i Løbet af et halvt Aar var det det samme; samme Liv med aandløse Middagsselskaber og Smaaskænderier med Konen og Ærgrelser over, at Børnene brugte for mange Lommepege, og Roerne staa skidt i Aar. Sandelig, det var ikke noget Udbytte at faa ud af en Spedalskhed og et kongeligt Mirakel.

Nej, for det var jo ikke, fordi Jesus var takkesyg eller Gud ærekær, at de skulde komme tilbage. Det var jo for deres egen Skyld — Gud klarer sig vel nok; men det, der laa Jesus

paa Hjerte, det var Evighedslivets Væxt i Menneskers Hjerte — — og denne Væxt var det vel, han frygtede for snarere at have lammet end at have befordret, naar alt, hvad han naaede, var at faa givet dem tilbage til deres gamle Liv. For det var der ikke megen Væxt i.

Netop Væxt. Det har det nye Testamente altid set, at i Sjælelivet maatte alt ske i Udvikling og i Frihed. I den ydre Verden der kunde Jesus tillade sig Miraklets Pludselighed og Tvang. Spedalskheden smøgede han af dem med et Guddomsord; men det utaknemmelige og verdslige Sind det ændrede han ikke ved et Bud — det maatte selv ændre sig eller ændres ved Livets Paavirkninger, gro sig anderledes. Aldrig er der fortalt os Mirakler som: Og han bød: Faa et gudfrygtigt Sind — og se, han blev gudfrygtig.

Men denne Væxt var sket hos hin sølle Djævel, Samaritanen af i Dag. Han havde visst gaaet og prøvet paa at lirke en Tak frem af sit Hjerte til Gud, fordi han havde stillet ham paa Sygdommens og Afsondringens og Eftertankens Plads — han havde prøvet at tro Gud, at lade sig af en Spedalskheds Væmmelse og Gru i sit eget Kød overbevise om Guds Venlighed og charmerende Væsen — aah ja, han havde smænd saa. Han var naaet saa vidt, at han kunde være glad ved sin Sygdom; saa var Tidspunktet indtruffet, passende til at tage den fra ham. Thi den, der er glad ved at være rask, gør Gud ofte syg. Og den, der er glad ved at være syg, gør Gud rask; thi der er Fornuft i Verden, og Gud elsker os Mennesker. Samaritanen havde prøvet at tro Gud og være taknemmelig over for ham. Nu faldt Jesu Almagts Solskin paa hans Taknemmeligheds skælvende Knop, og se, den foldede sig ud til en duftsvanger, blussende Rose, og al Himlens Solglans vældede ned over den og kyssede den og gemte sig i dens Krone: “Din Tro har frelst dig. Frelst. — Din Tro.”

De ni andre — ak, de var ikke frelst; de var bare helbredt. De havde faaet en kostelig Gave, men den var værdiløs; for de vidste ikke, hvordan de skulde bruge den. Det er rædselsfuldt at sige det, og jeg har næsten ikke Mod til det, men — skulde de ikke ønske sig, at man kunde faa den Sygdom anden Gang? Og dog — hvo tør vel sige til et Menneske, der kom sig fra en livsfarlig Operation og begyndte paa sit gamle Liv: “Gid du maa faa et Tilbagefald, min Ven, og blive lige saa syg igen”? Ja, jeg ved det ikke, men alligevel — alligevel — — — er Frelse ikke bedre end Sundhed?

Det er Høstprædiken i Dag. Saa lad os da huske paa Naaden, Guds Naadegave i vor gode Høst i Aar. Lad os ofre i Dag rigeligt til alle de Arbejder, der gaar ud paa baade at læge og frelse. Men først og fremmest: lad os være taknemmelige. Den rige, velsignede Høst — kan den ikke gøre os til andre Mennesker i det kommende Aar, til Folk, der vil gøre Guds Vilje, af Taknemmelighed for hans gode Gave til os, hans Opfyldelse af den fjerde Bøn; kan vi ikke vende om fra Høsten for at give Gud Æren, saa vi i det kommende Aar bliver stræbsomme og sagtmødige og overbærende Mennesker, flittige Kirkegængere, rundhaandede til at give til fattige og lidende, udholdende i Bønnen og i Kampen mod det slette i vor Natur, saa Evighedslivet kan gro i os? Kan Taknemmelighed over den gode Høst i Aar ikke gøre os til mandigere og renere og alvorligere og gladere Kristne i det kommende Aar? Ja, hvad mener I? Jeg for min Del har det ringeste Haab.